

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 23

The Central Elections Committee for the 23rd Knesset

Justice Neal Hendel
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي نيل هندل
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט ניל הנדל
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

מב"כ 4/23

מפלגת מרצ

העותרת:

נגד

עמותת אם תרצו – ציונות להיות או לחדול

המשיבה:

עתירה למתן צו לפי סעיף 10ג(ז) לחוק מימון מפלגות, התש"ל"ג-1973

עו"ד אורי הברמן
עו"ד ערן בן-ארי

בשם העותרת:
בשם המשיבה:

החלטה

1. העתירה המונחת לפני עוסקת בשאלה האם המשיבה היא עמותה המבצעת "פעילות בחירות", כהגדרתה בסעיף 1 לחוק מימון מפלגות, התש"ל"ג-1973. אם התשובה לכך חיובית, כפי שטוענת העותרת – מפלגת מרצ – חלות על המשיבה הוראות סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות, המתייחס לשקיפות ביחס למימון וכללים שונים ביחס לקבלת תרומות.

2. העתירה והנספחים שצורפו לו מעוררים מספר סוגיות שאינן פשוטות. דומה כי לפחות חלק מהפעולות שביצעה המשיבה, לפי החומר שהוצג, נועדו "להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת", כלשון חלופה (4) להגדרת "פעילות בחירות" בסעיף 1 לחוק מימון מפלגות. כך בפרט ביחס לפרסומים שונים המתייחסים במפורש לראש הממשלה בנימין נתניהו והבעת תמיכה בו, כגון שלטי חוצות, מבלי להסתפק בהתייחסות לסוגיה כללית כגון מעמדה של מערכת המשפט.

עמוד 1 מתוך 3

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

יחד עם זאת, בכך לא סגי. כדי להכנס לתחולת ההגבלות שנקבעו בסעיף 10ג(א) לחוק מימון מפלגות נדרש כי הפעילויות המפורטות יעלו על רף כספי מסוים, לפי מדרגות שפורטו בסעיפים קטנים (א) ו-(ג) של סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות. בעתירה זו לא הונחה כל תשתית ראייתית ביחס להיקף הכספי של פעילות זו, שלא עמדה בלב העתירה ולא ברור על פני הדברים האם היא עוברת הסכום של 102,000 ₪, הקבוע בחוק מימון מפלגות כרף התחתון לתחולת סעיף 10ג לחוק מימון מפלגות. בד בבד, חלק מן הפרסומים שצורפו לעתירה קרובים במהותם לתמיכה ברעיונות כלליים, ולא דווקא ברשימת מועמדים מסוימת בבחירות לכנסת. זאת ועוד, רבים מהפרסומים מתייחסים לאירועים או פרסומים שמומנו, לכאורה, על ידי גורמים שאינם המשיבה. כך למשל הפגנות שונות. גם בהנחה שהשתתפות המשיבה באירועים היא בגדר פעילות בחירות, בכך לא די, אלא יש להראות כי הפעילות בוצעה במימון המשיבה או שהיא גייסה תרומות לשם פעילות זו (סעיף 10ג(א) לחוק מימון מפלגות). ניתן לסכם ולומר: העותרת מעלה טענות הראויות לבירור עובדתי, אך התמונה בשלב זה אינה מלאה באופן שניתן להכריע בבקשה.

3. נוצר קושי בהמשך הבירור, כאמור. הטעם לדבר – השתלבות עמימות התשתית העובדתית שנפרשה בנתון חשוב: מועד הגשת העתירה. זו הוגשה ביום רביעי, 26.2.2020, והתגובה לה הוגשה ביום שישי, 28.2.2020. זאת כאשר יום הבחירות הוא יום שני, 2.3.2020. שורות אלה נכתבות בערבו של יום ראשון, 1.3.2020. בנסיבות אלה, ההכרעה בעתירה, בדמות צו המחייב את המשיבה להירשם אצל מבקר המדינה כתנאי להמשך פעילות הבחירות שלה, או חדילה מפעילות הבחירות – אינה בעלת ערך ממשי מבחינה מעשית. הגם שלפי לשון החוק פעילות בחירות יכולה להיערך, בנסיבות מסוימות, גם שלא בתקופת בחירות (ראו חלופה (4) להגדרת "פעילות בחירות") – המבחנים לקיומה של פעילות בחירות מחמירים יותר שלא בתקופת בחירות (ראו למשל מב"כ 2/23 מפלגת הליכוד נ' חל"צ הברית הישראלית, פסקה 5 (1.3.2020)). כך עולה גם מלשון חלופה (4) האמורה – "תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת". הגם שתחולת הסעיף אינה מוגבלת, לפי לשונה, לתקופת בחירות (בשונה מתחולת חלופה (3) להגדרה) – עדיין יש צורך שתיערך "תעמולה" המכוונת כלפי הצבעה או הימנעות מהצבעה ביום הבחירות שיהיה – אפשר שנים – לאחר ביצוע התעמולה. לפיכך, לפחות מבחינה מעשית, מועד הגשת העתירה מייתר במידה רבה את תוצאותיה האופרטיביות.

על רקע מכלול זה – העמימות העובדתית ומועד הגשת העתירה, המייתר אותה לפחות מבחינה מעשית – נראה כי אין מנוס ממחיקת העתירה לנוכח השיהוי שנפל בהגשתה. זאת מבלי להביע עמדה

ביחס לטענות שהעלתה העותרת, המצריכות פרישה של תשתית עובדתית רחבה יותר מזו שהציגו הצדדים.

4. העתירה נמחקת על הסף מחמת השיהוי שבהגשתה. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתנה היום ה' באדר התש"ף (1.3.2020).

ניל הנדל

**שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-23**